

Raadsinformatiememo

Datum Dinsdag 14 februari 2023
Aan De gemeenteraad
Van Cor Quint
Steller Wendy Rijkema
Onderwerp Toets financiële zelfredzaamheid Wmo
23.005413

Geachte raadsleden,

Op 20 december 2022 heeft uw raad een motie aangenomen die het college oproep een extern juridisch onderzoek uit te laten voeren naar de toets op de financiële zelfredzaamheid voor de huishoudelijke hulp in de Wmo. De motie is aangenomen met 21 stemmen voor en 5 tegen. Deze stemverhouding volgt exact de collegevormende partijen versus de oppositiepartijen. Met deze raadsinformatiememo informeren wij u over deze motie. Het dictum van de motie luidde:

"om extern juridisch advies in te winnen of en hoe de toets op financieel zelfredzaamheid voor de huishoudelijke hulp binnen de Wmo is toegestaan en daarbij nadrukkelijk de kritiepunten die in de oordeelsvormende vergadering werden geopperd mee te nemen"

Bijgevoegd vindt u het extern juridische advies. De conclusie van dit advies luidt als volgt:

"Hoewel het raadsvoorstel (van 30 november, red.) aansluit op de bestaande praktijk binnen enkele andere gemeenten (Leusden en Krimpen aan den IJssel), zijn wij tot de conclusie gekomen dat het Raadsvoorstel zowel buiten de kaders van de Wmo 2015 als buiten de kaders van de AVG treedt. Het Raadsvoorstel is daarom naar ons oordeel niet in overeenstemming met de huidige wetgeving".

Het college beseft zich dat het onderwerp controversieel is, tijdens de debatten bleek er een groot verschil van inzicht te zijn tussen de collegevormende partijen en de oppositie. Hierbij geeft het college het onderwerp dan ook terug aan u om het gesprek hierover te voeren.

Argumenten ten grondslag aan de conclusie van het juridische advies

In het juridisch advies wordt aangegeven dat de wetgever er voor gekozen heeft om geen inkomensvoets te hanteren voor de toekenning van een voorziening op grond van de Wmo 2015. Op grond van deze wetgeving is het eveneens niet mogelijk om een inkomensafhankelijke eigen bijdrage te heffen. Meerdere uitspraken van de Centrale Raad van Beroep bevestigen dit. Het college heeft de eerder voorgestelde maatregel geschreven vanuit de geest van de wet en in lijn met een eerder voorstel dat destijds door de VNG is gedaan. Het juridisch advies geeft echter aan dat de letter van de wet op dit vlak helder is en hier geen ruimte voor biedt.

Daarnaast zou er bij het invoeren van een toets op de financiële zelfredzaamheid een verwerking plaatsvinden van persoonsgegevens in de zin van de AVG. De financiële persoonsgegevens die op grond van dit raadsvoorstel worden opgevraagd worden in dat geval niet rechtmatig verwerkt.

Bevindingen college

Het college ziet, met dit advies in de hand, onvoldoende juridische grondslag om een toets op financiële zelfredzaamheid voor huishoudelijke hulp binnen de Wmo te introduceren. Op basis van voorliggend extern juridisch advies moet het college concluderen dat er voorlopig geen opvolging kan worden gegeven aan de ambitie hieromtrent in het coalitieakkoord. Het college heeft kennis genomen van de uitspraak tegen de gemeente Leusden en volgt geïnteresseerd de opvolging die de gemeente Leusden geeft aan deze rechterlijke uitspraak. Het college heeft met de maatregel 'toets op de financiële zelfredzaamheid' de wijkteams nooit in een positie willen brengen waarin zij onrechtmatig zouden moeten handelen. Er is bewust naar de gemeenten Krimpen en Leusden gekeken, juist omdat zij tot voor kort niet juridisch terecht gewezen zijn.

Daarnaast heeft het kabinet aangegeven per 1 januari 2025 een andere manier te willen invoeren van een eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp in de Wmo. Of 1 januari 2025 wordt gehaald is op dit moment nog onduidelijk.

Het college zal de huidige werkwijze continueren en de financiële draagkracht (het doen van een moreel appel op de inwoner) bespreekbaar maken tijdens het onderzoek door onze consulenten/wijkteams. Het juridisch advies laat zien dat de wijkteams geen persoonsgegevens mogen verwerken in het kader van de AVG. Hiermee wordt duidelijk dat het doen van een moreel appel op de inwoner niets anders is dan het goede gesprek voeren over eigen mogelijkheden en eigen verantwoordelijkheden. De eigen mogelijkheden bestaan uit verschillende onderdelen waaronder de financiën. Dit is een verplicht onderdeel van het onderzoek in het kader van de Wmo. Uit dit gesprek zal snel duidelijk worden als de eigen mogelijkheden van een client beperkt zijn. Met deze opmerking wordt ook een antwoord gegeven op de motie van JessLokaal en de SP van 9 november 2021 over het moreel appel. Het moreel appel is een manier van werken die door uw raad in een eerder stadium is vastgesteld. Het juridisch advies geeft aan dat er geen grondslag is om dit niet meer te doen. Middels het moreel appel hoopt het college de stijging van het aantal aanvragen huishoudelijke ondersteuning in de Wmo af te zwakken. Het college vertrouwt erop dat beide moties hiermee zijn afgedaan.

Met vriendelijke groeten,

burgemeester en wethouders van de gemeente Schagen

De heer A.S. Meijer
gemeentesecretaris

Mevrouw M.J.P. van Kampen-Nouwen
burgemeester